

Åpen utlysning i regi av FHF

- **Effektive metoder for forebygging og kontroll av lakselus og skottelus.**
- **Kunnskaps- og erfaringskartlegging om bruk av rensefisk.**

FHF lyser ut inntil 30 millioner NOK for dokumentasjon og anbefalinger om beste praksis for effektiv forebygging og kontroll av lakselus og skottelus, inkludert bruk av rensefisk.

FHFs retningslinjer for prosjektbeskrivelser skal følges ved utarbeidelse av søknad (se vedlegg 2).

Søknader skal sendes til: Post@fhf.no, og merkes med saksnummer 20/00037

Tidsplan

30.03.2020: Utlysning gjøres kjent

08.05.2020: Frist for innlevering av søknad (innen kl 14.00)

Juni 2020: Tilbakemelding til søkere om resultat av evaluering

01.07.2020: Tidligst oppstart av prosjekt

Utlysningen er en invitasjon til FoU-miljøer til å levere søknad for løsning av problemstillinger beskrevet i det følgende under Tema 1 og Tema 2 nedenfor. En søknad må være rettet mot ett av disse temaene, for Tema 1 også avgrenset til ett av delmålene. Hvis et FoU-miljø ønsker å søke på begge temaene, må det sendes inn separate søknader.

Ved særskilt behov for ytterligere presiseringer kan dette tas opp med FHF per e-post (post@fhf.no). Hvis det blir behov for endringer i utlysningsteksten, vil dette bli gjort kjent på www.fhf.no (samme som denne utlysningen), men ingen endringer vil bli gjort etter 23.04.2020 kl. 12:00. Søkere er selv ansvarlige for å følge med om det legges ut slike endringer.

Problemstilling

Lakselus er en vesentlig faktor for næringens utvikling. FHF legger til grunn at det meste av produksjon av slaktefisk i hvert fall på kort og mellomlang sikt vil benytte dagens teknologi med åpne merder. Ulike teknologier der lakselus ikke kommer i kontakt med laksen, vil også benyttes i noen grad. Næringen har over de siste årene endret fokus fra medikamentell kontroll av lakselus til ikke-medikamentell forebygging og kontroll. Når laksen må behandles, vil det være viktig å ha metoder som tar livet av mest mulig lus i alle stadier, og med oppsamling av lus som overlever behandlingen. For å redusere sannsynligheten for resistensutvikling hos lakselus, vil det være viktig med strategisk bruk og rotasjon mellom metoder med ulike virkningsmekanismer. Det er også avgjørende at metodene innebærer minst mulig eller tilstrekkelig skånsom håndtering av laksen slik at forsvarlig fiskevelferd ivaretas. Næringen erfarer at det også kan være behov for «akuttmetoder», som er meget effektive, men av kostnadshensyn eller andre grunner bare bør benyttes i situasjoner der andre forebyggende og kontrollerende tiltak er forsøkt uten tilstrekkelig effekt.

Mange lakseprodusenter benytter rensefisk som en del av totalstrategien for forebygging og kontroll av lakselus. Rensefiskveilederne (<http://lusedata.no/for-naeringen/veiledere-leppefisk/>) brukes aktivt av næring og forvaltning. Ny kunnskap og erfaringer gjør at det er behov for revidering av disse for at næringen skal ha tilgang på anbefalinger om beste praksis for bruk av rensefisk for å sikre god effekt, velferd og overlevelse.

Utlyste tema

Tema 1: Effektive metoder for forebygging og kontroll av lakselus og skottelus, inkludert bruk av renseskisk.

Hovedmål

Å dokumentere og å jobbe fram anbefalinger om beste praksis for effektiv og dyrevelferdsmessig forsvarlig forebygging og kontroll av lakselus og skottelus.

Delmål

1. Å evaluere, dokumentere og jobbe fram anbefalinger for beste totalstrategier over tid for forebygging og kontroll av lakselus og skottelus på lokalitet, område, sone og/eller nasjonalt basert på dagens tilgjengelige metoder og erfaringer.
2. Å dokumentere og jobbe fram anbefalinger om beste praksis som sikrer forsvarlig fiskevelferd, behandlingseffekt og miljøpåvirkning av avlusingsmetoder, inkludert termisk behandling og «akuttmetoder» som kan benyttes når andre metoder ikke har fungert.
3. Å dokumentere effekt av- og fiskevelferd ved bruk av forebyggings- og kontrolltiltak som ikke krever håndtering av fisken, og ikke krever flytting av utstyr mellom lokaliteter.

Forutsetninger

FHF velger å lyse ut Tema 1 uten å angi ramme per prosjekt eller antall prosjekter som forventes startet.

Søknader til Tema 1 må innrettes mot ett av delmålene beskrevet ovenfor.

Prosjektsøknader vil evalueres samlet for delmål 1 – 3. Det vil kunne føre til at flere, eller ingen, prosjekt rettet mot hvert enkelt delmål kan bli finansiert.

For søknader rettet mot delmål 1 kan prosjektets tidsramme være inntil 3 år, forutsatt at prosjektbeskrivelsen inneholder tydelige delaktiviteter som kan rapporteres åpent underveis.

Tidsramme for prosjektsøknader rettet mot delmål 2 og 3 er maksimalt 1 ½ år.

Tema 2: Kartlegging av kunnskap og erfaringer for effektiv og forsvarlig bruk av renseskisk

Hovedmål

Å videreutvikle eksisterende veiledere om bruk av renseskisk som beskriver beste praksis for forsvarlig fiskevelferd, god effekt og mulighet for etterbruk.

Delmål

Å gjennomføre en grundig kunnskaps- og erfaringskartlegging om beste praksis for bruk av renseskisk, både i Norge og andre aktuelle land, inkludert:

- Å gjennomføre lokale/regionale møter med næringen for å innhente erfaringskunnskap
- Å gjennomføre lokale/regionale møter for å diskutere hva som er beste praksis basert på funn i prosjektet
- Å aktivt formidle reviderte veiledere, gjerne ved åpent tilgjengelig nettbaserte webinar eller kursopplegg.

Forutsetninger

FHF forventer at det etableres ett prosjekt under Tema 2. Søknader til Tema 2 skal dekke både erfarings- og forskningsbasert kunnskap, og det legges spesielt vekt på tett dialog med næringen. Det vil også være viktig å kartlegge og synliggjøre hva som har vist seg å ikke fungere. Prosjektet kan ikke inkludere gjennomføring av nye forsøk.

Tidsramme for gjennomføring er inntil 1 år.

Generelle forutsetninger

Det forutsettes for alle søknader at det gis en grundig beskrivelse av bakgrunn for prosjektet, inkludert eksisterende kunnskapsgrunnlag og hvordan prosjektet samspiller med, eller er koordinert opp mot, tilgrensende prosjekter der en eller flere av prosjektpartnerne deltar. Så langt som mulig skal også avgrensning og koordinering opp mot andre prosjekter beskrives.

Nytteverdi for næringen tillegges vesentlig vekt, og må være realistisk beskrevet i søknaden.

Prosjektbeskrivelsen skal være tydelig inndelt i fornuftige arbeidspakker, og inkludere budsjettering av aktiviteter med angivelse av ressursbruk (antall timer og timepriser eller, for universitetssektoren, stillingsprosent som legges til grunn). Se ellers FHF's retningslinjer for prosjektbeskrivelser (vedlegg 2).

Det skal **ikke** leveres inn Prosjektskjema for FHF som det henvises til i Retningslinjene for prosjektbeskrivelser. Dette utarbeides i ettertid for prosjekt som eventuelt blir innvilget.

Organisering

Oppdragsgiver er FHF som vil følge opp de enkelte prosjektene med en prosjektansvarlig fagsjef (FHF-ansvarlig).

Utførende prosjektgruppe: Den som tildeles prosjektet/oppdraget organiserer team for gjennomføring av arbeidet. Arbeidet i prosjektgruppen ledes av prosjektleder (CV for prosjektleder legges ved søknaden). Prosjektleder og planlagt team opplyses om i prosjektbeskrivelsen. Eventuelt innleide ressurser og annet formalisert samarbeid skal beskrives og dokumenteres med avtaler.

Referansegruppe: FHF oppnevner en referansegruppe bestående av personer som representerer næringen og har relevant kompetanse i forhold til prosjektets målsettinger. Mandat og retningslinjer for referansegrupper finnes i vedlegg 3. FHF-ansvarlig er ikke medlem, men skal delta i referansegruppens møter. Husk å budsjettere med kostnader til referansegruppemøter i prosjektbeskrivelsen.

Leveranser

Mulige leveranser fra prosjektet er listet opp i pkt 6 i Retningslinjer for prosjektbeskrivelser til FHF (vedlegg 2). Artikler, fagrapporter, presentasjoner, populærformidling osv skal være åpne leveranser som skal legges ut på FHF's nettside om prosjektet, i tillegg til åpen publisering i regi av tilsagnsmottager / FoU-institusjon. Faglig sluttrapport til FHF skal innholdsmessig være i henhold til FHF's Retningslinjer for sluttrapportering. Det er stor frihet til å velge leveranseformer som vil bidra til at kunnskap fra prosjektet så raskt som mulig kan tas aktivt i bruk i næringen.

Kvalitetssikring

FoU-institusjonen må sikre at arbeidet er gjenstand for tilfredsstillende kvalitetssikring, hvordan dette utføres skal beskrives i prosjektbeskrivelsen.

Kriterier for vurdering av søknader:

Prosjektsøknader gis en vurdering etter følgende kriterier (i prioritert rekkefølge):

- Prosjektbeskrivelsens relevans til utlysningen, næringsnytte og målet med arbeidet
- Forskningskvalitet, inkludert metodevalg og statistikk
- Beskrevet prosjektkvalitet inkludert gjennomføringsevne og faglige forutsetninger
- Formidlingsplan for å sikre størst mulig næringsnytte
- Økonomisk ramme for arbeidet/prosjektet
- Tilknytning til relevante aktiviteter/prosjekter
- Prosjektforslagets vurderbarhet og dokumentkvalitet.

Søknaden må være så komplett at det kan foretas en evaluering basert på kriteriene ovenfor. Prosjektbeskrivelsen skal ikke overskride 10 sider ekskl. vedlegg.

FHF forbeholder seg retten til å:

- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke er i tråd med målsettingen for utlysningen
- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke oppfyller formelle krav i utlysningen og FHF's retningslinjer for prosjektbeskrivelser
- Be om avklaringer før og under evalueringen
- Avlyse eller foreta ny utlysning
- Avlyse konkurransen eller endre den økonomiske rammen for tilskudd dersom det foreligger saklig grunn, for eksempel ved bortfall av forventet/budsjettert inntekt eller andre forhold som ikke gjør det mulig å yte det planlagte tilskudd innenfor vedtatte investeringsrammer.
- Forespørre søkere om å samarbeide om prosjektgjennomføringen hvis det er viktig for den totale prosjektkvaliteten.
- Bruke ekstern kompetanse ved evaluering av prosjektbeskrivelser.

Behandling av søknader

Søknaden gjennomgås av FHF for å avklare om de er i tråd med målsettingen for utlysningen og oppfyller de formelle krav som er satt.

- Prosjektbeskrivelsene vil forelegges et eksternt ekspertpanel som rådgir FHF om prosjektbeskrivelsenes relevans i forhold til utlysningen, faglig kvalitet og næringsnytte.
- Prosjektbeskrivelsene rangeres av FHF basert på score på evalueringskriteriene, samt kommentarer og råd fra fagpanelet/næringspanelet.
- En innstilling lages og besluttes av FHF ut fra en totalvurdering av kriteriene.
- Søkere som besluttes tildelt støtte, kontaktes. Forutsetninger for tilsagn presenteres og valgt miljø får en frist til å akseptere/avslå å delta i videre løp.
- FHF gir tilsagn til valgte søkere. FHF's gjeldende Standardvilkår på tilsagnstidspunktet vil legges til grunn (Vedlegg 1)
- Etter at endelig beslutning om tildeling av prosjekt er tatt, vil alle søkere bli varslet om utfall.

Vedlegg til utlysningen fra FHF:

1. FHF's standardvilkår
2. Retningslinjer for prosjektbeskrivelser til FHF
3. Mandat for referansegrupper i FHF
Dokumentene finnes her: [prosjektdokumenter](#)